

KS. STANISŁAW JÓZEF KOZA
Lublin–Rzeszów

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA INSTYTUTU EKUMENICZNEGO KUL W ROKU 1994

Dnia 1 października 1994 r. minęło jednaście lat działalności dydaktyczno-naukowej Instytutu Ekumenicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego¹ Od dnia 18 października 1993 r., kiedy to przy Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie powstał nowy Instytut Ekumenii i Dialogu², nie jest to już jedyna – jak dotąd – instytucja tego typu w Polsce. W niniejszym szkicu pragniemy zaprezentować główne zarysy jej działalności naukowej w 1994 r.³

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Na działalność naukową Instytutu Ekumenicznego (dalej skrót: IE) składała się praca: trzech katedr (Teologii Ekumenicznej, Teologii Prawosławnej i Teologii Protestanckiej), dwóch pracowników naukowo-badawczych i jednego stałego współpracownika. Kierownikiem IE jest bp prof. dr hab. Alfons Nossol⁴, natomiast zastępcą kierownika IE – prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI.

Pracownikami poszczególnych katedr byli:

¹ Bibliografię odnośnie do wielu szczegółowych danych z historii IE podają: J. S. G a j e k, S. J. K o z a. *Działalność naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL w roku 1993*. „Roczniki Teologiczne” 40:1993 z. 7 s. 193 przypis 1.

² Zob. bliżej na ten temat: Z. K i j a s, S. J. K o z a. *Międzywydziałowy Instytut Ekumenii i Dialogu przy Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Geneza i pierwsze inicjatywy - w niniejszym zeszycie „Roczników Teologicznych” (s. 259-262).*

³ Zob. w tym względzie też: S. J. K o z a. [O naszej pracy w minionym roku.] *Instytut Ekumeniczny. „Przegląd Uniwersytecki” (KUL) 7:1995 nr 5 (37) s. 20-21.*

⁴ Od 1 października 1994 r. rozpoczął swoją działalność dydaktyczno-naukową państwowy Uniwersytet w Opolu. Wielkim Kanclerzem Wydziału Teologicznego tegoż Uniwersytetu został ks. bp ordynariusz opolski i długoletni profesor KUL.

– bp prof. dr hab. Alfons Nossol, kurator Katedry Teologii Protestantckiej;
 – prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI, kierownik Katedry Teologii Prawosławnej (adiunkt Katedry, od 1 X 1994 starszy wykładowca Katedry: dr Jan Sergiusz Gajek MIC) i kurator Katedry Teologii Ekumenicznej (starszy wykładowca katedry: dr Leonard Górka SVD).

Pracownikami naukowo-badawczymi byli: ks. dr Piotr Jaskóła (adiunkt) i ks. dr Stanisław Józef Koza (st. asystent, od 1 X 1994 adiunkt).

Stałym współpracownikiem IE był prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv, kurator Katedry Dogmatyki i kierownik Katedry Mariologii.

II. PROGRAMY BADAWCZE

Programy badawcze IE KUL prowadził we współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami i placówkami naukowymi. Ich faktyczna realizacja przejawiała się w formie kontaktów naukowych, seminariów, sympozjów, wykładów i referatów oraz publikacji.

Panoramę tychże programów uwidaczniają następujące tematy badawcze:

– *Wschodniostowiańska tradycja chrześcijańska w służbie dialogu Kościołów* – we współpracy z Ostkirchliches Institut, Würzburg (RFN) i z Wydziałem Teologicznym (CMTF) Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu (prof. V Tkadlčik, Republika Czeska); Program ten realizowany był w ramach Grantu KBN nr 1-1354-92-03 pod kierunkiem prof. W Hryniewicza (współrealizatorzy: L. Górka i J. S. Gajek).

– *Dialog Kościołów – pojednanie narodów* – we współpracy z: „Societas Oecumenica” (European Society for Ecumenical Research), siedziba Sekretariatu: Nijmegen (Holandia)/Bensheim (RFN); Konfessionskundliches Institut des Evangelisches Bundes, Bensheim, RFN; Arbeitsgemeinschaft der Christlichen Kirchen in der Schweiz, Bern, Szwajcaria – (podtemat: *Ökumene als Gemeinschaft von Kirchen*⁵);

– *Nowa Ewangelizacja i problem sekt w Europie Środkowo-Wschodniej oraz krajach WNP* – we współpracy z: Instytut Badań OO. Werbistów, St. Augustin (RFN); Centrum Ekumeniczne „Nova Naděje”, Brno (Republika Czeska); Ośrodek Badań Socjologicz-

⁵ Wynikiem tych badań było kolejne sympozjum ekumeniczne przedstawicieli Kościołów Szwajcarii i Polski, zorganizowane przez Arbeitsgemeinschaft Christlicher Kirchen in der Schweiz, Polską Radę Ekumeniczną oraz Instytut Ekumeniczny KUL w Mariastein k. Bazylei. Zob. bliżej na ten temat: D. K u k a. *Polsko-Szwajcarskie Sympozjum Ekumeniczne*. „Biuletyn Ekumeniczny” 23:1994 nr 4 (92) s. 88-89; t a ż. *Sympozjum ekumeniczne*. „Przegląd Uniwersytecki” (KUL) 7:1995 nr 1 (33) s. 20; S. J. Koza. *Ekumenia jako wspólnota Kościołów. Ósme sympozjum ekumeniczne przedstawicieli Kościołów Szwajcarii i Polski. Mariastein k. Bazylei, 13-16 września 1994 roku* – sprawozdanie w niniejszym zeszycie „Roczników Teologicznych” (s. 205-207).

nych Akademii Mohylańskiej⁶, Kijów (Ukraina); Centrum „Oriente Christiano” (MROC), Turyn (Włochy).

III. SYMPOZJUM I KONFERENCJA INTERDYSCYPLINARNA

W 1994 r. IE KUL był współorganizatorem ósmego międzynarodowego sympozjum ekumenicznego przedstawicieli Kościołów Szwajcarii i Polski pt. „Ökumene als Gemeinschaft von Kirchen”, które odbyło się w szwajcarskiej miejscowości Mariastein k. Bazylei w dniach od 13 do 16 września (z pobytem od 16 do 19 w bazylejskich ośrodkach duszpasterskich)⁷

Współorganizatorami sympozjum byli: Grupa Robocza Chrześcijańskich Kościołów w Szwajcarii (Arbeitsgemeinschaft Christlichen Kirchen in der Schweiz) i Polska Rada Ekumeniczna.

Referaty wygłosili następujący pracownicy IE: dr L. Górka SVD, ks. dr Piotr Jaskóła i ks. dr S.J. Koza⁸

W 1994 r. IE był także współorganizatorem międzynarodowej konferencji interdyscyplinarnej: „National and Religious Self-Identification and the Problem of National and Religious Minorities in East Central Europe” („Samoidentyfikacja narodowa i religijna a sprawa mniejszości narodowych i religijnych w Europie Środkowo-Wschodniej”), która odbyła się w Lublinie w dniach 15-16 listopada. Głównym organizatorem konferencji, podczas której referat wygłosił prof. W. Hryniewicz OMI⁹, był Instytut Europy Środkowo-Wschodniej w Lublinie.

Pracami Sekcji dialogu filozoficzno-teologicznego kierowali prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI i dr Jan Sergiusz Gajek MIC.

⁶ Wyrazem tej współpracy jest m.in. materiał zebrany w: J. Z a w h o r o d n y j. *Neoreligie orientacji wschodniej na Ukrainie. Ogólna charakterystyka socjologiczna*. „Roczniki Teologiczne” 41:1994 z. 7 s. 181-184.

⁷ Zob. informacje bibliograficzne w przypisie 5 niniejszego opracowania.

⁸ Dokładne ich tytuły zostały podane poniżej w punkcie IV (=Wykłady i referaty pracowników Instytutu) niniejszego opracowania.

⁹ Jego dokładny tytuł podano niżej w punkcie IV (= Wykłady i referaty pracowników IE) niniejszego opracowania.

IV WYKŁADY I REFERATY PRACOWNIKÓW IE

Pracownicy Instytutu wygłosili szereg wykładów i referatów, zarówno w kraju, jak i za granicą.

– Bp prof. A. Nossol: *Aktualny stan światowego dialogu prawosławno-katolickiego* (Diecezjalny Instytut Pastoralny w Opolu, 26 II); *Die hl. Hedwig als Brückenbauerin zwischen Polen und Deutschen* (Köln, RFN, 25 V); *Hl. Hedwig – die deutsch-polnische Heilige* (Werl, RFN, 19 VI); *Ökumene in Polen* (Germeshausen, RFN, 21 IX);

– Prof. W. Hryniewicz OMI: *Nawrócenie Rosji? Refleksje ekumeniczne nad dziejami wielowiekowej iluzji* (Uniwersytet M. Kopernika w Toruniu, Instytut Filologii Słowiańskiej, 10 V); *O nadziei powszechnego zbawienia i chrześcijaństwie parakletycznym* (Duszpasterstwo Akademickie Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu, 10 V); *Pisma Itariona Kijowskiego (XI w.) w perspektywie paschalnej* (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Bydgoszczy, Zakład Filologii Rosyjskiej, 11 V); *Gnozeologia umysłu i serca w rosyjskiej myśli religijnej* (WSP w Bydgoszczy, Katedra Filozofii, 11 V); *Uniatyzm w przeszłości i dzisiaj. Refleksje po uzgodnieniu z Balamand* (międzynarodowe sympozjum nt. „Bractwa wobec Unii Brzeskiej”, Supraśl, 2 VI); *Od Itariona do Mohyty. Ślady idei Kościołów siostrzanych w piśmiennictwie ruskim od XI do XVII wieku* (XXVII Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Katolicyzm i prawosławie w dziejach Europy Środkowo-Wschodniej i Wschodniej w X-XX wieku”, zorganizowana przez Polsko-Rosyjską Komisję Historyczną PAN-RAN w Warszawie, 27-29 IX); *Dialog a kształtowanie tożsamości otwartej. Ekumeniczna lekcja przeszłości na przykładzie tradycji kijowskiej* (międzynarodowa konferencja pt. „Samoidentyfikacja narodowa i religijna a sprawa mniejszości narodowych i religijnych w Europie Środkowo-Wschodniej”, zorganizowana przez Instytut Europy Środkowo-Wschodniej w Lublinie, 15-16 XI).

– Prof. S. C. Napiórkowski OFMConv: *By narodził się nowy człowiek; Drogi „nowego człowieka”*; *Katolik – człowiek syntezy; Peregrynacja w kontekście chrześcijaństwa ewangelickiego; W nurcie Nowej Ewangelizacji* (cykl wykładów dla Polonii w RFN, Vallendar k. Koblenz, 12-17 IV); *O Maryi przed Vaticanum II. Mówią protestanci* (Kodeń, 11 VII); *Ekumenizm. Cykl wykładów* („Kodeńskie Dni Odnowy Oblacskiej”, Kodeń, 15-17 VII); *Ekumenia w Polsce* (Ośrodek Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży, Warszawa, 15 XII).

– Dr L. Górka SVD: *Główne rysy duchowości i teologii świętych Cyryla i Metodego* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Zakład Językoznawstwa Słowiańskiego, 11 V); *Konflikte bedrohen die Einigkeit* (VIII sympozjum ekumeniczne przedstawiciele Kościołów Szwajcarii i Polski nt. „Ökumene als Gemeinschaft von Kirchen”, Mariastein k. Bazylei, 13 IX).

– Dr J. S. Gajek MIC: *Христианство и Ислам на путях диалога. Экуменический вызов обществам Средней Азии* (konferencja naukowa – zorganizowana przez PAN i Akademię Nauk Kazachstanu – nt. „Dialog between Religions in Central Asia”,

Almaty, Kazachstan, 13 IV¹⁰); *Duch Święty w liturgii i życiu Kościoła* (wykład w ramach polsko-białoruskiego seminarium młodzieżowego organizowanego w Centrum Spotkań „Nicetianum”, Kostomłoty nad Bugiem, 12 VIII); *Kościół chrześcijański na drogach ewangelizacji i ekumenii* (wykład z zakresu eklezjologii i ekumenizmu w ramach Międzynarodowej Szkoły Ewangelizacji i Życia Chrześcijańskiego, Lanckorona, 17 VIII); *L'apostolato kolbiano di fronte alle nuove sfide dell'Est europeo* (II Międzynarodowy Kongres Kolbiański nt. „Św. Maksymilian i Nowa Ewangelizacja”, Niepokalanów, 23 IX); *Paweł Nikołajewicz Ewdokimov – świadek Prawosławia na Zachodzie i jego eklezjologia*¹¹ (XXVII Konferencja Naukowa Polsko-Rosyjskiej Komisji Historycznej PAN-RAN nt. „Katolicyzm i Prawosławie w dziejach Europy Środkowo-Wschodniej i Wschodniej w X-XX w.”, Warszawa, 28 IX); *Ekumeniczny wymiar ewangelizacji. Możliwości, uwarunkowania, trudności. Refleksje nad doświadczeniem z krajów WNP* (wprowadzenie do prac seminarium problemowego w ramach Forum młodzieżowego „Ewangelizacja 2000”, Kraków, 30 IX); *Apostolstwo kolbiańskie w obliczu wyzwań Wschodu europejskiego. Aspekt ekumeniczny* (Symposium Komisji ds. Misji Zagranicznych i Polonii przy Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów i Zgromadzeń Męskich, Niepokalanów, 25 XI); *Nowa ewangelizacja w krajach Europy Wschodniej – zadanie ekumeniczne* (międzynarodowa konferencja ekumeniczna „Ewangelia dla narodów Wschodu”, Toruń, 2-4 XII).

– Ks. dr P. Jaskóła: *Pluralismus im Staat, in der Kirche und Theologie* (VIII symposium ekumeniczne przedstawicieli Kościołów Szwajcarii i Polski nt. „Ökumene als Gemeinschaft von Kirchen”, Mariastein k. Bazylei, 15 IX).

– Ks. dr S. J. Koza: *Dialog ekumeniczny o Eucharystii. Sygnalizacja wątków zasadniczych* (wykład publiczny z udziałem alumnów i profesorów Wyższego Seminarium Duchownego, Rzeszów, 24 II); *Was macht uns zu Menschen der Ökumene. Bemerkungen zu einem Diskussionsthema*¹² (VIII symposium ekumeniczne przedstawicieli Kościołów Szwajcarii i Polski nt. „Ökumene als Gemeinschaft von Kirchen”, Mariastein k. Bazylei, 13 IX).

Należy jeszcze przypomnieć o aktywnym udziale pracowników oraz stałego współpracownika IE KUL w pracach: Komisji Episkopatu ds. Ekumenizmu (bp A. Nossol – przewodniczący; ks. W. Hryniewicz i ks. S. C. Napiórkowski – członkowie); Komisji Mieszanej Polskiej Rady Ekumenicznej i Komisji Episkopatu ds. Ekumenizmu (ks. S. C. Napiórkowski i ks. W. Hryniewicz); Podkomisji Dialogu Episkopatu i Polskiej

¹⁰ Tekst referatu został opublikowany w: „Roczniki Teologiczne” 41:1994 z. 7 s. 139-150. Zob. też sprawozdanie z tej konferencji: A. D o b r o j e r. *Chrześcijananie i muzułmanie w Azji Środkowej na drodze dialogu. Seminarium badawcze w Almaty, 11-14 kwietnia 1994 roku*. Tamże s. 173-176.

¹¹ Tekst referatu jest publikowany w niniejszym zeszycie „Roczników Teologicznych”

¹² Zasadniczy tekst tego wystąpienia, z niewielkimi zmianami, jest publikowany w niniejszym zeszycie „Roczników Teologicznych” pt. *Was macht uns zu Menschen der Ökumene? Bemerkungen zu einem Symposiumsthema* (s. 175-182).

Rady Ekumenicznej (ks. S. C. Napiórkowski – współprzewodniczący) oraz Komisji ds. Ekumenizmu Diecezji Opolskiej (ks. P. Jaskóła – przewodniczący).

Nadto dr J. S. Gajek MIC pełni (od stycznia 1994 r.) funkcję wizytatora *ad nutum Sanctae Sedis* i wizytatora-delegata watykańskiej Kongregacji Kościołów Wschodnich dla greko-katolików na Białorusi.

V ZAGRANICZNE POBYTY NAUKOWE PRACOWNIKÓW IE

– Udział w „VIIIth Scientific Consultation of Societas Oecumenica” („Ecumenism and Hermeneutics”) w Utrecht-Driebergen (Holandia, 25-31 VIII): ks. dr P. Jaskóła;

– Udział w sympozjum („Ökumene als Gemeinschaft von Kirchen”) Kościołów Szwajcarii i Polski w Mariastein k. Bazylei (12-16 IX), złączony organizacyjnie z po-
bytem w parafiach Bazylei (16-19 IX): dr L. Górka SVD, ks. dr P. Jaskóła, ks. dr S. J. Koza;

– Udział w „VI. Leutherheider Forum” („Das Christentum – Gestaltungsprinzip europäischer Zukunft?” w Heydevelthof-Nettetal (RFN, 14-17 XII): prof. W. Hryniewicz OMI.

Pobyty naukowo-badawcze:

– Prof. W. Hryniewicz OMI: Niemcy (Ostkirchliches Institut der Augustiner, Würzburg, 14-31 I);

– Dr J. S. Gajek MIC: Czechy (Brno, luty); Włochy (Rzym, maj i październik); Kazachstan (Karaganda, sierpień); Rosja (Tomsk, sierpień);

– Dr L. Górka SVD: Ukraina (Lwów, czerwiec/lipiec); Szwajcaria (Lucerna, Wydział Teologiczny, lipiec).

VI. WIZYTY NAUKOWCÓW ZAGRANICZNYCH

Wykłady gościnne w IE KUL wygłosili:

– Ks. Christopher Lowe (anglikanin z zakonnej Wspólnoty Zmartwychwstania w Londynie, Anglia): *A Koinonia of Churches – a Visible Communion* (20 V)¹³;

– Ks. prof. William R. Russel (z Augsburg College z Minneapolis w USA): *A Neglected Key to the Theology of Martin Luther* (27 V)¹⁴;

¹³ Zob. bliżej: R. Małeck i. *Wykłady teologów innych wyznań chrześcijańskich na KUL (20 i 27 V 1994)*. „Biuletyn Ekumeniczny” 24:1995 nr 3(95) s. 49-51, zwł. s. 50; t e n ż e. *Wykłady gościnne w Instytucie Ekumenicznym KUL w 1994 roku – w niniejszym zeszycie „Roczników Teologicznych”* (s. 203-204).

¹⁴ Tamże.

– Prof. Ion Dumitriu-Snagov (Ekumeniczna Akademia Studiów Religijnych w Bukareszcie): *Geografia confessionale e situazione ecumenica in Romania contemporanea; Alcuni problemi ecumenici nella Chiesa Greco-Cattolica in Romania* (17 XI).

Gośćmi IE byli ponadto:

- Jaroslav Kratka (dyr. „Nová Naděje” z Brna, Republika Czeska, kwiecień)¹⁵;
- Jurij Zavorodnyj (Ukraina, listopad)¹⁶;
- Wiaczesław Stećko (Ukraina, grudzień).

VII. MAGISTERIA, LICENCJAT, DOKTORATY

Pod kierunkiem pracowników i stałego współpracownika (prof. S. C. Napiórkowski OFMConv, przy jego katedrach dogmatyki oraz mariologii) IE KUL powstało kilka prac naukowych, związanych ze zdobyciem stopni magistra i doktora teologii ekumenicznej¹⁷

1. Stopień magistra¹⁸

– Ks. Jacek Maciej Wojtkowski: *Ordynacja kobiet w dialogu anglikańsko-rzymsko-katolickim w latach 1966-1992*¹⁹ Lublin 1994. Pr.: ks. dr Wł. Nowak (WSD w Olsztynie), prof. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: ks. dr P. Jaskóła. Mps BGKUL ss. 95 – obrona 26 IV;

– Dariusz Mażewski MIC: *Ikonograficzna eschatologia Pawła Nikołajewicza Ewdokimowa*. Lublin 1994. Pr.: dr J. S. Gajek MIC. Rec.: prof. W. Hryniewicz OMI. Mps BGKUL ss. 80; Spis ilustracji s. „3” (w tekście znajduje się 11 kolorowych ilustracji ikon) – obrona 17 V;

¹⁵ Jego pobyt w Lublinie związany był ze sprawami kontynuacji oraz rozwoju wzajemnej współpracy, głównie na temat: *Nowa Ewangelizacja i problem sekt w Europie Środkowo-Wschodniej oraz krajach WNP* – patrz też wyżej punkt II (= Programy badawcze) niniejszego opracowania.

¹⁶ Owocem m.in. tego pobytu jest publikacja niektórych materiałów badawczych pt. *Neoreligie orientacji wschodniej na Ukrainie. Ogólna charakterystyka socjologiczna*. „Roczniki Teologiczne” 41:1994 z. 7 s. 181-184.

¹⁷ Nie uwzględnia się stopni naukowych (magisterskich i licencjackich), które zostały uzyskane – pod kierunkiem ks. bpa prof. dr hab. A. Nossola oraz ks. dra P. Jaskóły – w Filii KUL w Opolu.

¹⁸ Prace podajemy chronologicznie.

¹⁹ Autor na podstawie tej pracy opublikował interesujący artykuł – pod tym samym tytułem – w: „Roczniki Teologiczne” 41:1994 z. 7 s. 123-135.

– Wacław Pokrzywnicki MIC: *Maryja – Matka jedności. Teologiczna ikona fokolarinów*. Lublin 1994. Pr.: prof. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: dr J. S. Gajek MIC. Mps BGKUL ss. 178; Załączniki s. 149-178 – obrona 20 V;

– Paweł Czerny OFMConv.: *Przynależność do Kościoła i narodu w świetle listu metropolity Andrzeja Szeptyckiego „Do Polaków” i postania Jana Pawła II „Magnum Baptismi donum”* Łódź–Lublin 1994. Pr.: prof. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: dr J. S. Gajek MIC. Mps BGKUL ss. 96 – obrona 30 V;

– Zuzanna Kendyś: *Teologia małżeństwa w pismach Pawła Ewdokimowa*. Lublin 1994. Pr.: prof. W. Hryniewicz OMI. Rc.: dr J. S. Gajek MIC. Mps BGKUL ss. 97 – obrona 16 VI;

– Krzysztof Kołodziej: *Dialog katolicko-prawosławny w świetle wypowiedzi Jana Pawła II*. Lublin 1994. Pr.: prof. W. Hryniewicz OMI. Rc.: dr J. S. Gajek MIC. Mps BGKUL ss. 96 – obrona 17 VI;

– Krzysztof Moskal: *Pojęcie Kościoła w traktacie Jana Husa „De ecclesia” (rozdz. I-IV)*. Lublin 1994. Pr.: prof. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: dr L. Górka SVD. Mps BGKUL ss. 68 + XXXVI; Aneks: *Mistrz Jan Hus. O Kościele (rozdz. I-IV; tłumaczenie na j. pol.)* – obrona 7 X;

– Antonio Rudoj MIC (Ukraina): *Ekumeniczne problemy ewangelizacji na suwerennej Ukrainie w świetle dokumentów Kościoła rzymskokatolickiego* (tytuł po ukraińsku: *Екуменічні проблеми евангелізації на суверенній Україні в світлі документів Римо-Католицької Церкви*). Lublin 1994. Pr.: prof. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: dr J. S. Gajek MIC. Mps BGKUL ss. 73; Zmist s. 7; Anex s. 73 – obrona 11 X);

– Ks. Garri Marten: *Znaczenie Dekretu „Unitatis redintegratio” w kontekście aktualnej sytuacji ekumenicznej w Gruzji*²⁰ Lublin 1994. Pr.: dr J. S. Gajek MIC. Rc. prof. W. Hryniewicz OMI. Mps BGKUL ss. 112 (praca w j. rosyjskim: *Значение Декрета „Unitatis redintegratio” в контексте нынешней экуменической ситуации в Грузии, Приложение*; przekład gruziński DE ss. 87-112 – tytuł: *Dekreti „Unitatis redintegratio”-s mnišvneloba thamamedrove sakharthvelos ekumenuri situaciis kontekstši*. Содержание: 5a-5b) – obrona 28 X.

2. Licencjat

Ustne komisyjne egzaminy licencjackie z teologii ekumenicznej (13 VI) złożyła z wynikiem pozytywnym Małgorzata Boś.

²⁰ Na podstawie materiałów tej pracy powstało opracowanie: H. M a r t i n. *Prawosławni i katolicy w Gruzji. Kilka uwag na marginesie wzajemnych stosunków*. „Roczniki Teologiczne” 41:1994 z. 7 s. 176-180.

3. Doktoraty

Naukowy stopień doktora teologii ekumenicznej otrzymała absolwentka IE:

– Jadwiga Czaczkowska: *Integralność stworzenia według ekologicznych dokumentów Światowej Rady Kościołów*. Lublin 1994. Pr.: prof. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: prof. K. Karski (ChAT), prof. W. Hryniewicz OMI. Mps BGKUL ss. 254 – obrona 6 XII.

Przy katedrach dogmatyki i mariologii powstały nadto jeszcze cztery kolejne rozprawy doktorskie:

– Krzysztof Kowalik SDB: *Doktora Marcina Lutra Komentarz do Magnificat. Studium teologiczno-ekumeniczne*²¹ Lublin 1994. Pr.: prof. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: dr hab. K. Karski (ChAT), bp prof. A. Nossol. Mps BGKUL ss. XVIII + 287 – obrona 21 I;

– Ks. Dariusz Kaliński: *Teologiczne tradycje nauki o Najświętszej Maryi Pannie w Kościele greko-katolickim na przykładzie pism arcybiskupa Andrzeja Szeptyckiego*²² Lublin 1994. Pr.: prof. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: prof. T. Łukaszuk OSPE (PAT w Krakowie), bp prof. A. Nossol. Mps BGKUL ss. XXIX + 259 – obrona 11 III;

– Elżbieta Adamiak: *Maryja w feministycznej teologii Cathariny Halkes*²³ Lublin 1994. Pr.: prof. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: ks. prof. R. Rogowski (Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu), bp prof. A. Nossol. Mps BGKUL ss. 255 – obrona 7 VI);

– Józef Majewski: *Nowotestamentalny obraz Matki Pana według katolicko-luterańskiego dialogu w USA*²⁴ Lublin 1994. Pr.: prof. S. C. Napiórkowski OFMConv. Rc.: ks. prof. M. Uglorz (ChAT), ks. prof. J. Kudasiewicz. Mps BGKUL ss. 271 – obrona 9 VI).

VIII. PUBLIKACJE

Pracownicy IE KUL wydali (samodzielnie lub we współpracy) w 1994 r. następujące pozycje książkowe i broszury:

²¹ Dysertacja ta została opublikowana w serii wydawniczej *Jeden Pan, jedna wiara. Studia i rozprawy Instytutu Ekumenicznego KUL* pt. *Wejrzał na nicość swojej służebnicy. Teologiczno-ekumeniczne studium Komentarza Dr. Lutra do Magnificat*. Lublin 1995 ss. 208; *Die Wichtigkeit seiner Magd hat er angesehen. Eine theologisch-ökumenische Studie zum Kommentar von Dr. Martin Luther über das Magnificat*. Zusammenfassung s. 188-189; Inhalt s. 205-206; Aneks (tłum. na j. pol. *Komentarza do Magnificat*) s. 200-204.

²² Praca przyjęta do publikacji w Niepokalanowie; dofinansowanie KBN.

²³ Praca przyjęta do publikacji przez Redakcję Wydawnictw KUL.

²⁴ Rozprawa przyjęta do publikacji przez Redakcję Wydawnictw KUL.

– Z. G l a e s e r, S. J. K o z a, R. P i e r s k a ł a (red.). *Dialog Kościołów a tożsamość wyznaniowa. Materiały sympozjum ekumenicznego z okazji 10-lecia Instytutu Ekumenicznego KUL zorganizowanego w Lublinie w dniach 8-9 XI 1993 przez Instytut Ekumeniczny KUL oraz Instytut Teologiczno-Pastoralny, filię KUL w Opolu*. Opole 1994 ss. 136; Inhaltsverzeichnis s. 133-134;

– P J a s k ó ł a. „*Spiritus Effector*” *Nauka Jana Kalwina o roli Ducha Świętego w misterium zbawienia. Studium dogmatyczno-ekumeniczne*. Opole 1994 ss. 302; „*Spiritus Effector*” *Johannes Calvins Lehre von der Rolle des Heiligen Geistes im Heilsmysterium. Eine dogmatisch-ökumenische Untersuchung. Zusammenfassung* s. 273-278; *John Calvin's Teaching on the Role of the Holy Spirit in the Mystery of Salvation. Dogmatical and Ecumenical Study*. Contents s. 301; Inhaltsverzeichnis s. 302²⁵;

– W H r y n i e w i c z. *Paschalnyja mativy u tvorach św. Kiryły Turauskaha*. Z polskae movy perekłau S. Zaprudski. Druja 1994 ss. 31;

– J. N a g ó r n y, B. J u r c z y k, J. S. G a j e k, L. G ó r k a, K. K l a u z a, S. N o w o s a d, A. S z o s t e k (red.). *Świadectwo Kościoła Katolickiego w systemie totalitarnym Europy Środkowo-Wschodniej. Księga Kongresu Teologicznego Europy Środkowo-Wschodniej. KUL 11-15 sierpnia 1991*. Lublin 1994 ss. 363; Aneks s. 315-359.

Instytut Ekumeniczny przygotował też materiały do drugiego samodzielnego zeszytu „teologii ekumenicznej” „Roczników Teologicznych” Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (41:1994 z. 7 ss. 207; Contents 203-204).

IX. NAGRODY

Wymownym wyrazem uznania dla różnorodnej działalności oraz osiągnięć IE są nagrody, które otrzymali kierownik tej uniwersyteckiej placówki dydaktyczno-badawczej oraz jego zastępca:

– Kierownik IE KUL bp prof. Alfons Nossol:

* Nagroda im. ks. Idziego Radziszewskiego (przyznana przez Towarzystwo Naukowe KUL za całokształt działalności naukowej, zwłaszcza w dziedzinie ekumenicznej – 8 VI);

* Nagroda im. Karola Miarki (przyznana przez wojewodów: bielskiego, częstochowskiego, katowickiego i opolskiego) „za wybitny dorobek kulturotwórczy i działalność społeczną”, które wzbogacają wartości kultury regionu śląskiego i kraju – październik.

²⁵ Jest to publikacja rozprawy habilitacyjnej; kolokwium habilitacyjne odbyło się 26 III 1995 r.

– Zastępca kierownika IE KUL prof. Wacław Hryniewicz OMI:

* Prawosławna Nagroda im. księcia Konstantego Ostrońskiego za działalność ekumeniczną (przyznana przez Bractwo Prawosławne Świętych Cyryla i Metodego oraz „Przegląd Prawosławny”, Białystok-Supraśl – 2 VI);

* Medal im. Anny Kamieńskiej za działalność ekumeniczną (przyznany przez Duszpasterstwo Środowisk Twórczych Archidiecezji Gdańskiej, Redakcję miesięcznika „W drodze” i Wydział Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku – 20 XI)²⁶;

* Nagroda im. św. Brata Alberta Adama Chmielowskiego (przyznana przez Unię Chrześcijańsko-Społeczną: Akcja Ekumeniczna, Warszawa – 20 XII) „za całokształt działalności ekumenicznej i naukowej”

²⁶ Zob. (jt). *Zdrowy ekumenizm*. „Gazeta Świąteczna” (Wydanie sobotnio-niedzielne „Gazety Wyborczej” 26-27 listopada 1994) nr 275(1659) s. 21.